Inspreekbijdrage Heerde Energiek Gemeenteraad Heerde op 2 februari 2026

Geachte voorzitter,

De vraag is welke opties de gemeente Heerde heeft, om een zinvolle bijdrage te leveren aan een duurzame energievoorziening. Uit het Regionaal Programma Energievoorziening (RPE) van de Stedendriehoek, die ook in deze Raad behandeld is, weten we dat elektriciteit en omgevingswarmte daarbij de ruggengraat zijn. Ook is bekend dat de vraag naar elektriciteit zal toenemen tot 3x groter dan nu. Dit komt door de inzet van elektriciteit bij het 'oogsten' van de omgevingswarmte door middel van warmtepompen, toename elektrisch vervoer en verdere elektrificatie van bedrijfsprocessen.

De rol van de gemeenten is daarbij belangrijker dan vroeger, maar de opties die de gemeente Heerde heeft, zijn niet groot. Ik loop ze even met u langs.

1. Zon-op-dak. Heerde is aardig op weg wat betreft zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven. Dit kan nog verder groeien, maar is slechts een beperkt deel om aan de vraag naar elektriciteit tegemoet te komen. Zo ziet Heerde Energiek momenteel al een stagnatie van de exploitatie op grote daken. Vanaf 2022 is helaas geen enkel dak toegevoegd aan de 8 collectieve zonnedaken die Heerde Energiek exploiteert.

2. Windenergie. Grote molens zouden uitkomst kunnen bieden, maar dit is in onze gemeente nagenoeg uitgesloten door de beperkingen van de provincie in verband met de Wespendief. Moderne windturbines wekken evenveel op als een 12 ha groot zonnepark. Als Heerde 5 grote molens zou kunnen plaatsen dan kan de doelstelling van 60 Gigawattuur gehaald worden. Maar nogmaals los van de impact op de omgeving is dit in onze regio vooralsnog uitgesloten. Kleine molens dan van 25 meter tiphoogte, zoals je bij boerderijen wel ziet. Daarvan heb je er dan 300 nodig om hetzelfde op te wekken als 1 grote molen. Het helpt wel wat, maar is ook geen aantrekkelijke optie.

3. Inkopen van energie bij de buurgemeenten dan? Op zich een idee, maar de buurgemeenten hebben veelal dezelfde beperkingen als onze gemeente. Op grotere afstand inkopen betekent vaak weer dat het hoogspanningsnet daarmee belast wordt. Daarnaast voldoet het niet aan de eis om grotendeels zelfvoorzienend te worden.

4. Zon-op-land dan? Dit zou een substantiële bijdrage kunnen leveren aan de opgave van de gemeente Heerde. Landbouwgrond is schaars en mede bestemd voor woningbouwopgaven en uitbreiding natuur. Toch liggen hier mijns inziens nog wel kansen. Het uitnodigingskader noemt 50 ha., dat is ca. 2% van de oppervlakte van het aanwezige grasland. Daarmee zou de RES/RPE doelstelling voor de gemeente Heerde haalbaar worden.

Samenvattend, er zijn niet zo veel opties om duurzame energie lokaal op te wekken. Wat overblijft, is maximaal inzetten op zon-op-dak en kleine molens, maar daarmee kom je er bij lange na niet. De enige serieuze optie voor Heerde is zon-op-land.

Als echter zon-op-land te veel wordt beperkt door het afstandscriterium als generieke maatregel, dan is hier ook slechts een geringe bijdrage van te verwachten. Met de huidig voorgestelde criterium is die beperking er al. En dit raakt ook hard het potentieel van eventueel kleinere zonnevelden in bebouwd gebied.

Daarom pleit Heerde energiek voor een gedifferentieerd afstandscriterium, conform de methodiek en de tabellen van de VNG handreiking Activiteiten en Milieuzonering voor

elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen. Maar dan wel als afstand van Woonerf tot de transformator.

Al met al zijn er niet veel opties dus, maar wel een kans om nog substantieel bij te dragen aan de duurzame energie opgave van de gemeente Heerde.

Dank voor uw aandacht